

2. Проблеми общей теории права и государства / под общ.ред. акад. РАН, д-ра юрид. наук, проф. В. С. Нерсесянца. Москва: НОРМА, 2006. 832 с.
3. Сливка С. С., Романова А. С. Філософія права: навч. посіб. Вид. 3, переробл. і допов. Львів: Ліга-Прес, 2018. 316 с.

Шершанов Л.П.

*студент навчально-наукового інституту права
Університету Державної Фіскальної служби України, м. Ірпінь
Науковий керівник: Вітюк Д. Л., к.ю.н., доцент, доцент*

СОЦІАЛЬНА ДЕРЖАВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ РОЗБУДОВИ В УКРАЇНІ

Проблеми України, нашої з Вами держави, завжди мали вагоме значення, оскільки від їх усунення напряму залежить якість життя українців, себто нас. Щоб ці проблеми вирішити, спочатку треба їх локалізувати, знайти. І вже потім шукати шляхи їх вирішення.

Стаття 1 Конституції України декларує, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Але чи так це насправді? Соціальна держава - це держава, в основу якої покладене розвинене суспільство, ефективна економіка, стабільний розвиток, та розвинена нормативно-правова система, яка повністю відповідає таким ознакам як соціальна справедливість, безпека, мир, злагода та соціальна допомога.

Відповідати твердженню соціальна може бути тільки багата і раціональна держава, держава стратегічного розрахунку. Соціальною може бути тільки держава, що має високий, чи принаймні достатній, рівень економічного розвитку, причому в структурі економіки має бути врахована соціальна орієнтація держави.

Як бачимо, де-факто Україна не в повній мірі відповідає статусу соціальної держави, не зважаючи на номінальне закріплення у законодавчих актах. Важко сказати, чому так відбувається. Деякі дослідники вважають, що основна причина такого стану речей криється в історичному шляху України. Наприклад, І. Яковюк стверджує, що потреби людини визначаються конкретно – історичними умовами розвитку людства, поступово і постійно змінюються, еволюціонують як у

кількісному, так і в якісному вимірах, саме вони є базою для формування прав людини. Соціальна держава повинна забезпечувати увесь комплекс основних прав людини, які сьогодні є універсальними і нероздільними, взаємозалежними і взаємопов'язаними. [1, с. 8].

У свою чергу, О. Куценко справедливо зазначав, що соціальною є держава, яка бере на себе зобов'язання турбуватись про соціальну справедливість, благополуччя своїх громадян, їх соціальну захищеність, і основне її завдання - досягнення суспільного прогресу, який базується на закріплених правом принципах соціальної рівності, загальної солідарності та взаємної відповідальності [2, с.72,73]. Хіба може певний, навіть надзвичайно складний, історичний шлях завадити вітчизняним можновладцям спромогтися впровадити у вітчизняну практику принципи, які вже давно були прийняті країнами, які ми називаємо розвинутими.

Проблема будівництва соціальної держави є пріоритетною для багатьох країн, що конституційно вибрали таку модель для свого розвитку.

Досить тривалий час у більшості країн світу головним індикатором підвищення добробуту населення науковці визнавали економічне зростання країни, але на сьогодні акценти змінилися і економічний розвиток не є гарантом високого рівня і якості життя населення.

Наразі між економістами точаться суперечки щодо пошуку оптимальної моделі соціально-економічного розвитку України на довгострокову перспективу. Тому пріоритетними завданнями вітчизняної науки є дослідження існуючих соціально-економічних моделей і світових тенденцій соціально-економічного розвитку та підготовка сучасної концепції розбудови української соціально-орієнтованої держави.

Не можна не згадати два фундаментальні положення, запропоновані вченим Ю.П. Лободою: «По-перше, держава, як і будь-яка інша форма соціальної організації, виникає та розвивається внаслідок необхідності задоволення певних соціальних потреб, які не можуть бути задоволені іншими наявними засобами на відповідній стадії суспільного розвитку, тобто генетично вона пов'язана із суспільством, в котрому існує, із його потребами. По-друге, всяка держава у своїй діяльності тією чи іншою

мірою задовольняє певні соціальні потреби, тобто вона пов'язана із суспільством функціонально» [3, с.23]

Тож, саме потреби варто визначити рушійною силою модернізації існуючих державних укладів. В Україні правова держава може стати результатом генези громадянського суспільства за схемою: громадянське суспільство формує правову державу, яка, однак, становить відносно незалежну від суспільства систему. Тому будь - які суспільні потреби, перш ніж вони перетворяться на спільні інтереси, які захищаються державою, певною мірою трансформуються в структурах, у механізмах держави як апарату. Стратегія будівництва і зміцнення громадянського суспільства в Україні у XXI ст. полягає в гармонійному розвитку духовних, політичних, економічних основ життя суспільства і держави, що має на меті розкриття потенціалу головної цінності цивілізації - людини.

Список використаних джерел

1. Яковюк І. Виникнення та розвиток концепції соціальної держави. [Електронний ресурс]/ І. Яковюк. // Проблеми науки. – 2016. – № 7. – С. 4–12.
2. Куценко О. Соціальні класи: соціологічні інтерпретації та підходи до вивчення. Вісн. Київ. нац. університету ім. Тараса Шевченка. 2014. №1 (5). С. 68–74.
3. Лобода Ю. П. Онтологія правового як передумова побудови категорії правової традиції [Електронний ресурс] / Ю. П. Лобода // Юриспруденція: теорія і практика. - 2009. - № 8. - С. 19-27.